

OSZCZĘDNOŚĆ

Organ „Związku Galicyjskich Kas Oszczędności“

Wychodzi w połowie każdego miesiąca.

Redaguje
Biuro Związku.

Redakcyja i Administracyja
Lwów, ulica Mochnackiego l. 4.

Prenumerata
roczna z przesyłką pocztową 5 kor.

Ogłoszenia
70 kor. za stronę, przy powtarzaniu odpowiedni opust.

TREŚĆ: Dr. S. Angerman: Oszczędności rentowe. — Z. S. Jeszcze o składniach. — Galicyjska Kasa oszczędności we Lwowie. — Puszki oszczędności na usługach towarzystw asekuracyjnych. — Ustawa o ubezpieczeniu pensyjnym urzędników prywatnych. — Notatki. — Ruch wkładek.

Oszczędności rentowe.

Idea socyalna zabezpieczenia sobie i swojej rodzinie bytu na lata niezdolności do pracy — zaprzęta od dłuższego czasu socyologów i ekonomistów, którzy tak trudny problem w różny sposób starają się rozwiązać. Wszelkie jednak dotychczasowe, praktycznie zastosowane rodzaje ubezpieczeń okazały się niezupełnie odpowiednimi. W szczególności abstrahując od ustaw o ubezpieczeniu robotników od wypadków, o przymusowym ubezpieczeniu robotników od wypadków — wprowadzono powszechnie ubezpieczenia rent na starość lub niezdolność do pracy przez różne towarzystwa ubezpieczeń, które przez swoich akwizytorów i agentów starały się zjednywać sobie klientów. Dążenia te atoli nie osiągnęły pomyślnych rezultatów, gdyż ilość ubezpieczających się na renty jest bardzo małą a nadto pochodzi głównie tylko ze sfer inteligentniejszych i zamożniejszych. Przyczynę tego szukać należy raz w niechęci publiczności do pozbycia się i traceniu kapitału zaoszczędzonego, stanowiącego premie asekuracyjne a powtórnie w obawie krępowania się obowiązkiem zapłaty stałych premii asekuracyjnych — stosunkowo zwykle wysokich — ze względu na spekulacyjny interes towarzystw asekuracyjnych. Sfery niższe z ubezpieczeń tych, można kategorycznie powiedzieć, wcale nie korzystały.

Aby więc szersze warstwy dobrodziejstwem ubezpieczenia rent na starość (po 60 roku życia) lub w razie niezdolności do pracy objąć — wpadł prof. Mully Oppenried na ideę następującą: na podstawie rachunku prawdopodobieństwa i ściśle wzorów dotyczących wyższej matematyki — przyjmuje, że wszyscy ubezpieczający rentę na starość t. j. po 60 roku życia lub na wypadek niezdolności do pracy — muszą pewną kwotę (nie niżej 10 K) włożyć na wkładkę oszczędnościową — zrzekając się z góry poboru odsetek. Z tych odsetek — stanowiących premie asekuracyjną, tworzy się fundusz zabezpieczenia. Podobnie jak odsetki stosownie do wkładki lub zwrotu dopisują się w kasach oszczędności lub odpisują — tak też wedle pewnej tabeli w miejsce odsetek dla ubezpieczającego rentę — stosownie do wkładki lub zwrotu,

wysokość renty pobierać się mającej podnosi się lub opada. Kapitał zaś wkładkowy pozostaje zawsze własnością wkładającego lub jego prawonabywców, którzy dowolnie tym kapitałem przez dołładki lub zwroty mogą dysponować. Uczestnik takiego zakładu może rentę w ten sposób ubezpieczać dla siebie lub dla trzeciej osoby, przyczem naturalnie także i wiek ubezpieczonego o wysokości renty decyduje.

W razie niezdolności do pracy — przed 60 r. życia oblicza prof. Oppenried wedle tabeli redukcyjnej — wysokość zmniejszonej renty t. z. renty inwalidy a w ten sposób daje sferom pracującym możność pozbycia się troski o los w starości lub w czasie nieproduktywności i bezsilności.

Dla objaśnienia niech posłużą drobny przykład: służąca licząca lat 20 składa do 49 roku życia wkładkę corocznie n. p. po 100 K, od 40 do 50 roku życia nie może nic zaoszczędzić — a po 50 roku musi ze swej oszczędności po 200 K rocznie podejmować. Renta jej przedstawia się po 60 roku życia następująco:

od 100 K w 20 roku życia	renta	32 K 26 h.
„ 100 „ „ 21 „ „ „	już 63 „ 10 „	
„ 100 „ „ 22 „ „ „	„ 120 „ 75 „	
„ 100 „ „ 40 „ „ „	„ 439 „ 13 „	
łącznie 2.100 K zwrot:		
200 K w 51 r. życia	renta spada na	414 K 23 h.
„ „ „ 52 „ „ „	„ „ „	403 „ 05 „
„ „ „ 54 „ „ „	„ „ „	392 „ 67 „

200 K w 59 r. życia renta spada na 344 K 97 h. i pozostaje jeszcze wkładka oszczędności 100 K do dowolnej dyspozycji. Renta zaś do śmierci policzona na kwartalnie z dołu wynosi stale 344 K 97 h. t. j. na miesiąc dla staruszki po 28 K 74 h.

Tak tedy owa służąca zresorbowując swoje oszczędności jeszcze ma na czarną godzinę 100 K na pewne stałe przywoite utrzymanie aż do śmierci.

Idea ta świetna znalazła też propagatorów i poczytać należy za prawdziwą zasługę morawskiej Kasie oszczędności w Bernie, że po trzech latach moralnej walki z c. k. ministeryum spraw wewnętrznych — potrafiła uzyskać dla siebie zatwierdzenie odpowiednich statutów i działać ten tak

humanitarny i dla społeczeństwa ogromnej doniosłości — już w roku bieżącym wprowadziła.

Ponieważ instytucja ta nie jest na zysk obliczona — powinna zatem znaleźć oparcie o silny instytut krajowy, który wydzielając pewien kapitał zakładowy i dając tanio swe siły administracyjne dla prowadzenia tej instytucji może jak najtaniej a najpewniej dać ludności możliwość wspomnianego zaopatrzenia. Zrozumiała to postępową Kasa oszczędności w Bernie i wydzieliła ze swego funduszu rozerwowego — na razie 50.000 K — na własność rentowej Kasie oszczędności — a otworzyła kredyt bezprocentowy — do ilości premii ustosunkowany do wysokości 200.000 K.

Sądzę, że i nasze Kasy oszczędności nie zapoznają tak doniosłego interesu społeczeństwa i celu Kas oszczędności i dążyć będą do utworzenia takiego działu ubezpieczeń. Atoli wspólna akcja jednolita w tej mierze jest konieczną — bo im silniejszy jeden instytut na kraj cały powstanie — tem pewniejsze osiągnięcie tego celu.

Wprawdzie berneńska Kasa już z góry prosi o nietworzenie konkurencji w tym dziale — ale interes narodowy, interes nieodciągania z kraju kapitałów — nakazywałby, by w kraju koniecznie instytut względnie dział taki oszczędności utworzono. Nie małe też usługi i w tym kierunku przynieść mogą domowe kasy oszczędności, które znowu byłyby pośrednikami w zbiorze owych rentowych oszczędności.

Mysł wspaniała — wyczekuje więc czynu!

Dr. Angerman.

Jeszcze o składnicach.

Nawiązując do artykułu umieszczonego w ostatnim numerze Oszczędności pod tytułem „Składnice Kas oszczędności“ podaję niniejszem moje spostrzeżenia poczynione w tym kierunku przy sposobności zwiedzania niemieckich Kas oszczędności i nadmieniam, że niemieckie kasy prócz składnic, zakładają także filie.

Tworzenie filii i składnic Kas oszczędności ma na celu przede wszystkim ułatwienie publiczności składania swoich oszczędności z możliwie małą stratą czasu.

Między filiami i składnicami jest pewna różnica a mianowicie: kiedy filie Kas oszczędności, zakładane bywają tylko w bardzo wielkich miastach o dużym obszarze, lub też na prowincji i stanowią poniekąd zastępstwo centralnej Kasy oszczędności, mając na celu wyręczanie centrali w pewnych czynnościach, jako to, w przyjmowaniu wkładek oszczędności, w wypłacaniu takowych z pewnem ograniczeniem ich wysokości, następnie w pobieraniu rat hipotecznych i w przyjmowaniu zgłoszeń o pożyczki hipoteczne, a w tych filiach, których centrala uprawia eskont weksli także przyjmowanie weksli przedkładanych do skupu, to zadaniem składnic jest wyłącznie i jedynie dążenie do możliwego ułatwienia stronom, szczególnie mniej zamożnym, rekrutującym się przeważnie z klasy robotniczej, i z klasy służby, składania swoich oszczędności i to z możliwie małą stratą czasu.

W tym kierunku działy i działają niemieckie Kasy oszczędności bardzo wiele. W każdym większem mieście, w którym istnieje Kasa oszczędności są prawie wszędzie także osobne składnice (Annahme-Stellen) a w niektórych miastach jest ich po kilkanaście.

Zarządy tych Kas oszczędności w dobrze zrozumianym własnym interesie dążą do osiągnięcia dla swoich instytucji możliwie największej ilości drobnych oszczędności, co przez ułatwianie średnio zamóżnej i najbiedniejszej klasie publiczności składania zaoszczędzonego grosza, prawie bez straty czasu w zupełności uzyskują. W tym celu zakładane składnice okazały się bardzo praktyczne.

Zarządy niemieckich Kas oszczędności poszły dalej i prócz osobnych składnic zakładają takie składnice także po bardziej uczęszczanych, renomowanych sklepach, będących w bardziej ożywionych częściach miasta, w których przyjmuje się wkładki oszczędności tylko do pewnej wysokości. Następnie w dużych fabrykach, zatrudniających większą ilość robotników zakładane bywają składnice w ten sposób, że do odbierania wkładek są upoważnieni delegaci wybrani przez robotników z pomiędzy nich a przez Zarząd Kasy zatwierdzeni.

We wielkich centrach fabrycznych po za zwykłymi godzinami urzędowymi otwarte są Kasy oszczędności także w dniach wypłat robotników w czasie wieczornym, więc w czasie w którym robotnicy już swoje płace otrzymali n. p. w sobotę, od 6 a 8 wieczór, albo też też w niedzielę od 9 do 11 przedpołudniem,

Zarządy niektórych Kas oszczędności urządziły się nadto w ten sposób że urzędnicy chodzą w pewnych dniach po prywatnych mieszkaniach, których mieszkańcy oświadczyli gotowość składania swoich oszczędności w Kasie i zbierają w ten sposób te drobne wkładki.

Wreszcie zaprowadzone w niektórych Kasach oszczędności t. z. marki oszczędności, mające jednak więcej na celu pobudzenia ducha oszczędności, ułatwiają również ich złożenie do Kasy

Co się tyczy manipulacji w poszczególnych niemieckich składnicach, to jest ona bardzo uproszczona przez wprowadzenie juktowych dzienników w których odbierający wkładkę wpisuje otrzymaną kwotę i wydaje równocześnie stronie kwit na złożoną gotówkę. Na podstawie tego kwitu otrzymuje strona w oznaczonym czasie np. na drugi lub trzeci dzień już wypełnioną książeczkę, przy nowej wkładce a uzupełnioną książeczkę przy dokładce

Koszt urządzenia i prowadzenia takich składnic jest niewielki, osobne składnice wymagają osobnego lokalu, jednego urzędnika i jednego woznego, koszt składnic urządzonych po sklepach jest znacznie mniejszy, nie wymaga ani lokalu ani osobnych funkcjonaryuszy a wypłaca się go we formie pewnej z góry oznaczonej prowizji od zebranych kwot.

W niektórych miastach spełniają właściciele sklepów czynności połączone ze składnicą zupełnie bezinteresownie, wchodząc z tego stanowiska, że urządzone w ich sklepach składnice są do pewnego stopnia dla ich interesów reklamą.

W austriackich Kasach oszczędności, szczególnie we większych, bo w małych Kasach ruch wkładkowy bywa nieznaczny, poczyniły Zarządy w kierunku ułatwiania stronom składania swoich oszczędności i ich wycofania bardzo mało.

Często zdarzają się wypadki szczególnie we większych Kasach, że strony dla złożenia swoich oszczędności lub dla podjęcia swoich pieniędzy z Kasy godzinę a czasem i więcej czasu stracić muszą co szczególnie dla klasy pracującej jest bardzo dotkliwie i tych klientów do instytucji zniechęca, skutkiem czego Kasa traci w znacznej części, te najlepsze wkładki oszczędności.

Co do przeprowadzenia u nas próby założenia składnicy, wydaje mi się, że byłaby najodpowiedniejszą gal Kasa oszczędności we Lwowie, mająca swoją siedzibę w mieście o bardzo rozległym obszarze.

Sprawa założenia składnicy była nawet przed laty w gal Kasie oszczędności omawianą; kilkakrotnie ją bowiem poruszał na Walnych zgromadzeniach Towarzystwach gal Kasy oszczędności śp. Antoni Stanowski, c. k. Radca Namiestnictwa

Myśl ta, w zasadzie bardzo zdrowa, nie doznała się urzeczywistnienia, a staje się ona tem aktualniejszą, o ile miasto Lwów stale z roku na rok się rozszerza i rozwija.

Z. S.

Galicyjska kasa oszczędności.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa galicyjskiej kasy oszczędności we Lwowie odbędzie się dnia 22 czerwca r. o godz. 10 przedpołudniem. Sprawozdanie Dyrekcyi, poprzedzające zestawienie rachunków, przedłożone Wydziałowi tejże kasy opiewa:

Rok 1906, z którego zamknięcie rachunków mamy zaszczyt Szanownemu Wydziałowi przedłożyć, dał korzystniejszy rezultat od poprzednich.

W ciągu roku 1906, wydała Kasa 28.887 nowych książeczek i przyjęła wkładki:

poniżej koron 200 od stron 76.887 w kwocie K. 3,709.43 03

powyżej koron 200 od stron 32.888 w kwocie K. 35,459.392 32,

razem od stron 109.775 w kwocie 39.168.712 35, to jest 49.23% kapitału w wkładkach z dnia 1. stycznia 1906., umorzyła zaś 27.117 książeczek i wypłaciła łącznie z częściowymi zwrotami

116.477 stronom K. 39,810.030 04, czyli 50.04% pierwotnego kapitału wkładkowego, a 101.61% wkładek złożonych w roku 1906.

Łączny ruch kasowy w dziale wkładkowym wynosił 99.27% kapitału z dnia 1. stycznia 1906.

Pieniądz był w roku 1906. nieprzerwanie drogi. Rata bankowa podniesiona do 4½% dnia 28. września 1906. obowiązywała w reeskoncie weksli w austro-węgierskim Banku do końca roku. Od lombardu rent i listów zastawnych austro-węgierskiego Banku pobierał austro-węgierski Bank 5%, od lombardu innych papierów wartościowych, dających bezpieczeństwo popularne 5½%.

Podobnie jak w poprzednich latach rozwój wkładek w pierwszym półroczu był korzystniejszy niż w drugim i, gdy pierwsze dało nadwyżkę Kor. 1,134,738.61, to w drugim półroczu zwroty były wyższe niż wkładki o K. 1.776.056.30 a w ogóle wypłaty przewyższyły wkładki w roku 1906. o Kor. 641,317.69.

W porównaniu z rokiem 1905, okazuje się przy wkładkach ruch większy o stron 7.037 i w kapitale o K. 1,901.535.64, przy zwrotach ruch większy o stron 1.941 i w kapitale o K. 2,413.777.75.

W ogóle załatwiono w roku 1906, stron 226.252, a obrót kapitału wkładkowego wynosił Koron 78,678.742.39.

W porównaniu z rokiem 1905. ruch w roku 1906. był większy o 8.978 stron, a obrót kapitału zwiększony o K. 4,315.311.39.

W ciągu 297. dni urzędowania załatwiono przeciętnie dziennie:

przy wkładkach po 369 stron
" zwrotach " 392 "

prz. ciętna wkładka jednej strony wynosiła K. 356.80
przeciętny zwrot jednej strony wynosił " 341.78
a na jeden dzień wypada przeciętnie K. 131.881.18
wkładek a K. 134.040.50 zwrotów.

Ilość stron zgłaszających się w poszczególnych dniach w roku 1906. różniła się znacznie i wahała się przy wkładkach w granicach:

	od stron 178 w dniu 25. października
	do " 991 " 3. lutego
przy zwrotach od " 205 " 21. listopada	
do " 821 " 2 lipca	

Również znaczne wahania wykazują pobrane i wypłacone w poszczególnych dniach kapitały:

dnia 26. września pobrano K. 58.601.54 najniższą sumę w roku 1906.

dnia 6. lutego pobrano K. 323.586.29 najwyższą sumę w roku 1906.

przy zwrotach wypłacono;

dnia 14 kwietnia K. 52.990.11 najniższą sumę

dnia 12. marca " 323.586.14 najwyższą sumę

W terminach dnia 30. czerwca i 31. grudnia 1906. dopisaliśmy do wkładek narosłe odsetki w kwocie K. 2,740.610.66, a stan kapitału rozłożony na 95.240 książeczkach wynosił K. 81.662.348.62.

Kapitał wkładkowy wzrósł w ciągu roku o K. 2,099.292.97, a ilość książeczek o 1.568.

Przeciętne na jedną książeczkę wypada Koron 754.02, o K. 8.07 więcej niż w roku poprzednim.

Inwentarz wkładek wykazuje:

mniej jak 200 K.	49.268 książeczek
20) do 1.000 "	25.064 "
1.000 " 2.000 "	9.213 "
2.000 " 4.000 "	6.850 "
4.000 " 6.000 "	2.984 "
6.000 " 8.000 "	911 "
8.000 " 10.000 "	386 "
10.000 " 20.000 "	662 "
wyżej ponad 20.000 "	182 "

Stan pożyczek hipotecznych na dobra, realności i posiadłości wiejskie, pożyczek udzielonych gminom i powiatom (komunalnych), tudzież reszt cen kupna dóbr i realności odsprzedanych wynosił z końcem roku 1905 K. 43,412.461.62.

W ciągu roku 1906. zaliczono nowych pożyczek na dobra, realności i posiadłości wiejskie, pożyczek komunalnych i przybyło tytułem reszt cen kupna dóbr i realności odsprzedanych K. 7,806.800.—

natomiast spłacono doraźnie i amortyzując K. 5,480.608.— zaliczono przeto więcej o K. 2,326.192.— zaczął stan tych pożyczek wynosił dnia 31. grudnia 1906. K. 45,738.653.62.

Na przyrost ten wpłynęło obniżenie kursu listów zastawnych i emisyjnych instytucji hipotecznych w drugiej połowie roku 1906. i ciągle jeszcze żywy ruch budowlany we Lwowie i miastach prowincjonalnych. Dążąc do prawidłowego stosunku tej lokacji, widzieliśmy się spowodowani wobec znacznego wciąż zapotrzebowania podwyższyć w dniu 5. marca b. r. stopę procentową od pożyczek na realności miejskie znowu na 5% od sta.

Zaległe odsetki od pożyczek hipotecznych, komunalnych i reszt cen kupna, które wynosiły z końcem roku 1905. K. 367.115.51, wynoszą w obecnym zamknięciu K. 370.641.54, a więc więcej w r. 1906. w porównaniu z rokiem 1905. o K. 3.526.03

Stosunek procentowy zaległości do stanu kapitału z dniem 31. grudnia 1906. roku wynosi 0.40%

Z trzema i więcej ratami zalegało w dniu 31. grudnia 1906. roku 8 pożyczek hipotecznych na dobra, a 63. pożyczek na realności.

Z końcem 1905. r. było 13. hipotek w egzekucyi. W ciągu 1906. r. dano do egzekucyi 15. hipotek, w tym samym czasie z powodu częściowego lub całkowitego wyrównania zaległości ratalnych cofnięto 18, a przymusową sprzedażą załatwiono 1, ze spraw egzekucyjnych, pozostało więc z końcem r. 1906. w egzekucyi 9. hipotek.

Odsprzedaż nabytych na licytacji nieruchomości postępuje pomyślnie. W ciągu 1906. r. odsprzedaliśmy 3. realności we Lwowie i 3 na Zamarstynowie, a nie nabyliśmy żadnej. z końcem r. 1906. pozostały naszą własnością 1. grunt budowlany we Lwowie, 9. domków robotniczych w Zamarstynowie, 5 kamieniczek w Zamarstynowie i 6 piętrowych domów czynszowych we Lwowie.

Skutkiem dokonanych sprzedaż, pozycya bilansu „dobra i realności nabyte“ zmniejszyła się w roku 1906. w porównaniu z rokiem 1905 (K. 11,032.265·85) o K. 138.339·15 i wynosi z końcem roku 1906. Kor. 893.926·70.

Dochody z realności nabytych figurują w rachunku strat i zysków z kwotą K. 51.940·18, co odpowiada 5.81% od sta wartości bilansowej.

Tak zwane „interesa w likwidacyi“, t. j. przedsiębiorstwa kopalniane, objęte po śp. Odrzywolskim i p. Wacławie Wolskim, wynoszące w bilansie za rok 1905 . . . . . K. 11,449.363·35 obniżyły się o nadwyżkę wpływów po nad wydatki (K. 778.361·58, — K. 715.409.45), K. 62.952·13 i odpisanych kosztem nadwyżki obrotowej za r. 1906. i zapasów z lat poprzednich K. 886 411·22, razem . . . . . K. 949.363·35

i wynoszą z dniem 31. grudnia 1906 K. 10.500.000·00

W r. 1906. założyliśmy nowe szyby w ilości (Nr. VIII. i IX.) tylko w Kosmaczu, aby nie zaniedbać naszych obowiązków kontraktowych. W szybach tych uwiercilismy metrów . . . . . 242·07 w dawnych szybach metrów . . . . . 1020·58

razem metrów . . . . . 1262·65

Powściągliwość w inwestycjach nakazywały ujemne z małymi wyjątkami wyniki dotychczasowych, kosztownych prób i niepewność sytuacji przemysłu naftowego, zwłaszcza w Borystawiu. Dzięki ograniczeniom i oszczędnościom, pozostała z końcem r. 1906. nadwyżka wpływów K. 62.952·13.

Rok 1906. krytycznym był dla przemysłu naftowego, szczególnie w Borystawiu, który od r. 1902. stanowił centrum i punkt ciężkości przedsiębiorstw naftowych, pozostających w zarządzie Kasy. Z powodu obniżającej produkcji znaczna część kopalń w Borystawiu zastanowiła ruch jeszcze w pierwszej połowie r. 1906. Naprowadziło to Dyrekcyę na myśl likwidacyi stopniowej, zaaprobowaną przez Wydział Kasy uchwałą z dnia 3. października 1906, która jednakże — jak dotąd — okazała się również niewykonalną.

Od chwili grożącego rozbicia kartelu rafinerów działał odstręczająco także nasz stosunek kontraktowy z Towarzystwem akc. „Trzebinia“, wiążący jeszcze do kwietnia 1908. Uzasadnioną była obawa, że „Trzebinia“ kosztem przeważnie naszego udziału w zysku zwalczać zacznie konkurencyę. Jest nadzieja, że po ustaniu tego stosunku znajdą się łatwiej poważni reflektanci przynajmniej na dzierżawę pojedynczych kopalń, co umożliwi pożądane od dawna, dalsze jeszcze ograniczenie kosztownego, własnego zarządu.

Niepodobna dziś już nie zdawać sobie sprawy, że myśl objęcia przez Kasę likwidacyi obiektów naftowych p. Wolskiego i Sp nie była szczęśliwą. Likwidacya w ścisłym rozumieniu przeciwną jest naturze przedsiębiorstwa, w którym nieuniknione ryzyko tylko przez ciągłą spekulacyę mogłoby być wyrównane. Kasie w spekulacyę nie wolno się wdawać, nie ma więc sposobu, by ryzyko zrównoważyć. Poglądowi temu daje Dyrekcyja wyraz, odpisując już w roku sprawodawczym z interesów w likwidacyi sumę K. 886,411·22 kosztem nadwyżki obrotowej i zapasów z lat poprzednich.

Wszelkie szczegóły o zmianach zaszytych na poszczególnych rachunkach w roku 1906, podaje i wyjaśnia zestawienie ruchu do wszystkich pozycyi bilansu poprzedzające w naszym sprawozdaniu rachunek zysków i strat i rachunek bilansu.

Suma aktów zwiększyła się w r. 1907 o kor. 1,382.239 55, obrót ogólny wynosił kor. 442.584 501·35 i przewyższył o kor. 49,936.911·89 roku w roku poprzednim

Rachunek zysków i strat wykazuje:

dochody	K. 4,013.493·29
wydatki:	
procenta i prowizye K. 3,267.804·10	
płace i koszta ogólne „ 341.255.65	
podatki . . . . . 64,035·41	
koszta utrzymania gmachu . . . . . 13.095·22	K. 3,686·190·38

okazuje się nadwyżka obrotu . K. 327.302·91 z której użyliśmy kor. 30.000 na amortyzacyę gmachu, kor. 10 474·80 na amortyzacyę wartości nieruchomości, kor. 604·40 na odpisy z funduszu obrotowego w efektach i zaliczkach, a kor. 286·223·71 użyto na pokrycie interesów w likwidacyi.

W r. 1906 z kapitału wkładkowego	K. 81,652·348·62
część inwestowana w interesach:	
w likwidacyi . . . . . K. 10,500 000·—	
gmach własny . . . . . 1,950·000·—	K. 12,450.000·—
nie dały oprocentowania i fruktyfikując	K. 69,212.348·62
uzyskaliśmy oprocentowanie od wkładek K. 2,894 114·67	
nadwyżka obrotu . . . . . 327.302·91	
razem	K. 3,221.417·58

czyli 4·654% od kapitału w obrocie, zwiększonego już o dopisane w obu półroczach odsetki i po pokryciu wszystkich kosztów.

Porównawcza tabela głównych lokacyi zestawiona na zasadach regulaminu, który postanawia, by kwoty użyte na poszczególne lokacje obliczać w stosunku do kapitału wkładkowego, zmniejszonego o wartość gmachu, wykazuje z końcem roku 1906 następujące cyfry procentowe:

- I. pożyczki hipoteczne i komunalne ich procenta zaległe, dobra i realności nabyte i kapitał stacyi elektrycznej . . . . . 59·58%
- II. Weksle, pożyczki Towarzystw zaliczkowych, Spółek oszczędności i pożyczek . . . . . 19·38%
- III. Papiery wartościowe funduszu obrotowego . . . . . 18·92%
- IV. Zaliczki na papiery wartościowe lokacje w bankach i kasach oszczędności . . . . . 1·49%

V. Kasa, zaliczki, rachunki różnych osób i przechodnie 0.62⁰/₁₀₀

VI. Interesa w likwidacji 13.17⁰/₁₀₀

Szanownemu gronu Panów Cenzorów składamy za Ich skuteczną pracę i łaskawy udział w ocenie eskontowanych weksli wyrazy podziękowania.

Puszki oszczędności na usługach towarzystw asekuracyjnych.

Nie da się zaprzeczyć, że wszelkie rodzaje ubezpieczeń, zwłaszcza ubezpieczenia życiowe i ogniowe nie tylko mają rację bytu ale niejednokrotnie są wprost dobrodziejstwem dla ubezpieczonych lub ich spadkobierców. Zawarcie kontraktu ubezpieczenia zmusza niejako do przymusowej oszczędności i o ile sferom pobierającym stałe miesięczne dochody, ten przymus oszczędzenia przy dobrej woli nie jest zbyt uciążliwym, bo kwota premii asekuracyjnej wstawiana bywa do preliminarza stałych miesięcznych wydatków, tak samo jak kwota przeznaczona na pomieszkanie, służbę, opał i td. o tyle dla ludzi o niestałych dochodach, ten przymus oszczędzania na premię asekuracyjną może być dość dotkliwym ciężarem, niejednokrotnie bowiem zdarza że z obawy przed unieważnieniem polisy, płaci ubezpieczony premię z wielkim wysiłkiem.

Wprawdzie od czasu wprowadzenia puszek w kasach oszczędności radzą sobie niektórzy w ten sposób, że składają swe oszczędności przeznaczone na premie do tych puszek, następnie zaś w terminie płatności premii idą do kasy, pieniądze złożone w puszkę składają na książeczkę, a dopiero z tej książeczki podejmują kwotę potrzebną na opłatę asekuracji.

Jest to często dość kłopotliwe, wymaga znacznej straty czasu, bo przedewszystkiem puszka musi przejść manipulację w kasie oszczędności, a potem dopiero podjęty pieniądz z kasy oszczędności musi wpłynąć do kasy towarzystwa ubezpieczeń.

Rzecz byłaby o wiele prostszą, gdyby towarzystwa ubezpieczeń w prowadziły u siebie puszki oszczędności i wydawały je na żądanie tym klientom, którzy drobniejszymi kwotami chcieliby zebrać kwotę na opłatę premii miesięcznej kwartalnej czy półrocznej.

Obie strony zyskałyby na tego rodzaju interesie. Towarzystwa ubezpieczeń zyskałyby klientów, zwłaszcza ze sfery ludzi o niestałych dochodach, którzy dziś właśnie dlatego się nieubezpieczają, gdyż nie wiedzą czy w terminie płatności premii będą zawsze mogli dysponować potrzebną gotówką przystąpiłoby do zawarcia kontraktów ubezpieczeń, strony zaś już ubezpieczone miałyby tę korzyść, że opłata premij przysłałaby im łatwiej przez umożliwienie odkładania do puszek drobnych oszczędności.

USTAWA

z dnia 1. stycznia 1907 o ubezpieczeniu pensyjnym urzędników zostających w służbie prywatnej i niektórych urzędników zostających w służbie publicznej.

§. 66.

Jako umowy zastępcze uważać należy:

a) z zastrzeżeniem wypełnienia warunków, wymienionych w § 65 l. 1, 2 i 3 umowy ubezpieczeniowej z zakładami asekuracyjnymi krajowymi

mi lub pozakrajowymi, którym pozwolono na prowadzenie interesów wewnątrz kraju;

b) z zastrzeżeniem wypełnienia warunków, wymienionych w § 65 l. 1, 2, 3 i 5 umowy służbowe z krajami, okręgami zastępczymi i gminami, które obowiązany do ubezpieczenia urzędnikom i ich rodzinom zapewniają prawa do świadczeń ze strony tych ciał bezpośrednio, w drodze funduszu niesamoistnego, utrzymywanego przez te ciała w całości lub w części

Co się tyczy postanowień niniejszego paragrafu pod b) wymienionych mogą być jako umowy zastępcze uważane także umowy służbowe z innymi pracodawcami, jeżeli pracodawcy dadzą porękę za dopełnienie swych prawnych zobowiązań.

§. 67.

Zakład ubezpieczeń ma uzyskać uznanie za zakład zastępczy od ministra spraw wewnętrznych. Co do zakładów, urządzonych lub dotowanych przez przedsiębiorstwa, podlegając państwowemu nadzorowi innej władzy centralnej, potrzebne jest porozumienie z odnośnym ministrem.

Uznanie może być udzielone pod warunkiem dania odpowiedniego zabezpieczenia (kaucyi) w tym wypadku należy oznaczyć wysokość i cel tego zabezpieczenia, w jaki sposób ma ono nastąpić i jakie mają być warunki zwrotu.

Władza nadzorcza może każdej chwili zarządzić podwyższenie ustanowionej kaucyi.

Minister spraw wewnętrznych może cofnąć uznanie zakładu zastępczego, jeśli tenże już nie odpowiada warunkom uznania.

Powyższe postanowienia będą miały odpowiednie zastosowanie także co do wspomnianych w § 66 umów zastępczych.

§ 68.

W razie przejścia osoby obowiązanej do ubezpieczenia z zakładu pensyjnego do zakładu zastępczego, ma być rezerwa premiowa przekazana przez zakład pensyjny zakładowi zastępczemu.

Przestępująca osoba nabywa tych praw, jakie według statutu zakładu pensyjnego odpowiadają przekazanej przez zakład pensyjny rezerwie premiowej.

XII.

Inne sposoby zaopatrzenia, nie będące spełnieniem obowiązku ubezpieczenia.

§. 69.

Ustawa ta nie narusza praw przysługujących osobie obowiązanej do ubezpieczenia do samoistnych kas zapomogowych, prowizyjnych i tym podobnych, wreszcie do służbodawców, bezpośrednio, lub pośrednio, odnośnie do niesamoistnego, przez nich w całości lub częściowo utrzymywanego funduszu.

O ile zakłady te nie uzyskały uznania jako zakłady zastępcze, względnie nie zostały zrównane w myśl § 66, mogą być świadczenia ustawowe zachowane na świadczenia, zawarte w umowach w tym stosunku, w jakim do pokrycia pierwszych przyczyniają się pracodawcy.

XIII.

Przeniesienie istniejących ubezpieczeń i zupełna ich reasekuracja.

§ 70.

Do przeniesienia istniejących ubezpieczeń zakładu zastępczego (§ 65) lub wszystkich praw do zaopatrzenia wynikających z umowy zawartej z pracodawcą w myśl § 66 do zakładu pensyjnego

lub innego zakładu zastępczego, potrzebne jest państwowe zezwolenie.

Przeniesienie może być tylko wtedy dozwolone jeżeli do zakładu pensyjnego zostanie przeniesiony kapitał, wystarczający na pokrycie odnośnych praw do świadczeń według zasad asekuracyjno-technicznych.

Zakład przyjmujący wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki zakładu przenoszącego, zwalniając go od nich.

Notatki.

Przypomnienie. W miesiącu lipcu płatne są kupony od:

- ¹/₇ 5 proc. losów regulacji Dunaju z r. 1870 (K 5.—).
- ¹⁵/₇ 5 proc. rosyjskich losów państw. z r. 1864 (Rs. 2375).
- ¹/₇ 4 proc. skonw. wolnej od podatku jednolitej renty koronowej (Styczeń-Lipiec) (K 400.— K. 40.— 4, —).
- " 3¹/₂ proc. węgierskiej renty koron. (F. 175.— K 17.50, K 8.75. K 3.50, K 1.75).
- " 4 proc. węgierskiej renty złotej (franków w złocie 500, 50, 25, 5)
- " 4 proc. Obligacji państw. kolei Albrechta (K. 40.— K. 4.—).
- " 4¹/₂ proc. Obligacji bośniackiej pożyczki krajowej kolejowej (K 225.— K112.50, — K 45.—).
- " 4 proc. pożyczki miasta Budapesztu z r. 1903. (K 200.—, K 100.—, K 20.— K 4.—).
- ¹⁴/₇ 6 proc. obligacji kolei bułgarskiej z r. 1892 (F. cs. 375.— fr. 75.— frs. 30.— fr. 15.—).
- ¹/₇ 5 proc. obligacji propinacyjnych bukowińskich (K 500.— K250.— K 50.—).
- " 4 proc. obligacji kolei Elżbiety frs. 500 — 250, 50, 10, 5).
- " 5¹/₄ proc. Obl. kolei Franc. Józefa K262 50 (K 52.50. K 0.50)
- " 4 proc. Obl. kolei Karola Ludwika (K 200, K 40.— K 4.—).
- " 4 proc. oblig. kolei Rudolfa (K 200 — K 40.— K 8.— K 4.—).
- " 5 proc. listów zastawnych austr. szląskiego zakładu kred. ziemsk. 36-letnich K 50.— K 25.— K 5.—).
- " 4 proc. listów zast. austr. szląskiego Zakładu kred. ziemsk. 38-letnich (K 200.— K 40.— K 20.— K 4.—).
- " 5 proc. listów zastawn. czeskiego Banku hipotecznego w Pradze (K 500.— K. 250.— K 50.—).
- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa budapeszteńskiej miejskiej kolei elektrycznej (K. 40.— K 4.—).
- " 4 proc. oblig. budapeszteńskich kolei drogowych. (K 200.— K 40.— K 20.— K 4.—)
- " oblig. pierwszeństwa bukowińskich kolei lokalnych (K 200.— K 40.— K 20.— K 8.—)
- " 4 proc. oblig. pierwsz. czeskiej kolei zachodniej E. r. 1895 (K 200.— K 40.— K 8.—)
- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa czeskiej kolei zachodniej E I (200.— K. 40.— K 8.—).
- " 4 proc. oblig. czeskiej kolei zachodniej E. II. (Marek 12.—).

- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa kolei Czerniowce-Nowosielica (K 8.—).
- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa kolei Karola Ludwika z 1890 (K. 200.— K. 40.— K. 12. K 4.—).
- " 4 proc. oblig. pierwsz. kolei galicyjskich wschodnich lokalnych (K 200.— K 40.— K 4.—).
- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa kolei Koszykobogumińskiej z r. 1889 (K 200.— K 40.— K 8.—).
- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa kolei z r. 1859 (przestrzeń austr.) K 40.— K. 8.—).
- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa kolei koszykobogumińskiej z r. 1859 w złocie. (Marek 200, M. 20, M. 4 —).
- " 4 proc. oblig. pierwsz. kolei Lwowsko Czerniowiecko-Jaskiej E. 1894 (K. 200.— K 40.— K 8.—).
- " 4 proc. oblig. pierwszeństwa pierwszej kolei węgiersko-galicyjskiej II. Em (K. 10.—).
- " 4 proc. pierwszeństwa pierwszej węgiersko-galicyjskiej kolei z r. 1887 (K 8.—).
- " 3 proc. oblig. pierwszeństwa kolei południowej (frs. 650).
- " 4 proc. oblig. pierwsz. kolei południowej (frs 1.50).
- " 4 proc. oblig. pierwsz. kolei węgierskiej zachodniej z r. 1890 (K 40.—).
- " Akcyi kolei austriack. północno zachodniej lit. A. (K 10.— ¹/₂ renta)
- " Akcyi 5¹/₂ kolei Elżbiety (K 1150).
- " 5⁰/₁₀ kolei Elżbiety Salzburg-Tyrol (K 10.—).
- " kolei Koszyce-Bogumin (K 7.94).
- " " Krakowsko-górnoszląskiej (marek 540).
- " " Linz-Budweis (K10.50).
- " " Węgiersko-galicyjskiej (K 9.94).
- " " Węgiersko-zachodniej (K 9.89)

XVI Praktyczny kurs nauki dla kaşyerów i członków zarządu Spółek oszczędności i pożyczek (system Raiffeisena) odbędzie się w Krakowie w czasie od 1 do 13 lipca r. b.

15 milionów poszło z dymem. Wśród wraŝającej drożyzny i dokuczającej coraz więcej nędzy szerokim warstwom. zdumieć się kaŝdy musi, gdy się dowie, że w Galicyi za pierwsze półrocze r. 1903 spalono 15 milionów koron i puszczono je z dymem w formie papierosów i cygar, naraŝając się przytem na róŝne szkodliwe następstwa. W całej Austyi wypalono w tym półroczu 117.083.438 K. Gdyby kaŝdy z pałaczy oszczędził 10% t. j. by zamiast 10 papierosów lub cygar wypalił tylko 9 papierosów lub cygar, kwotę zaś za tego dziesiątego papierosa lub za to dziesiąte cygaro odłożył jako oszczędność, oszczędzono by w samej Galicyi w pierwszym półroczu 1906 1.500 000 koron.

Kasa oszczędności miasta Kołomyji. Na posiedzeniu Rady miejskiej w Kołomyji w dniu 11. czerwca rb. dokonano wyboru 21 członków Wydziału kasy oszczędności miasta Kołomyji.

Wybrani zostali pp:

Bajdaf Jakób, Bechner Kopel, Bernacki Feliks (nowy), Büschel Anczel, Breier Mojżesz, Funkenstein Józef, Dr. Haczewski Stanisław, Kleski Jan (nowy) Kriss Hersch, Kozaczek Aleksander, Kamienobrodzki Tadeusz, Korzeniewicz Włodzimierz, Schaedel Fryderyk, Skupniczew Józef, Dr. Trachtenberg Maksymilian, Stadniczenko Jan. Dr. Alerhand Leon, Karatnicki Modest i Schiler Markus (nowy) Dr. Lewicki Zenobiusz Kowalski Karol.

W kasie oszczędności m. Tarnopola w czasie od 1 lipca 1906 wydano 437 puszek oszczędności, a kwota drobnymi oszczędnościami w puszkach zebrana i do kasy włożona wynosiła w tym czasie pokązną sumę K. 22711.64 która w przeważnej części byłaby się rozplynęła bez pożytku, oszczędzona zaś za pośrednictwem puszek, zachęci może do robienia dalszych oszczędności i dla niej jednej jednostki stanowić może jeśli nie podwalinę bytu, to przynajmniej wydatną pomoc w rzeczywistej potrzebie.

Pan Henryk Grabliński, urzędnik galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie uzyskał na c. k. Uniwersytecie lwowskim stopień doktora praw.

Falsyfikaty. W Sanoku i okolicy pojawiły się fałszywe banknoty stukoronowe i dwudziestokoronowe oraz guldeny fabrykowane z t. zw. srebra „Britania“.

Nowa kasa oszczędności. Rada gminna król. miasta Żółkwi na posiedzeniu odbytem w pierwszych dniach bieżącego miesiąca uchwaliła założyć w temże mieście miejską kasę oszczędności. Statut tejsze kasy ułożony jest wedle wzorowego statutu z roku 1892.

Ruch wkładek

w Związkowych kasach oszczędności za miesiąc kwiecień 1907.

	‰	Stan kapitału wkładowego z dniem 30. kwietnia 1907.		W ciągu miesiąca maja						Różnica		Stan kapitału wkładowego z dniem 31. maja 1907.		
		K.	h.	wynosiły wkładki			zwrócono			K.	h.	K.	h.	
				stron	K.	h.	stron	K.	h.					
Bochnia*	4 1/2	2,648.361	76	131	33.149	92	150	81.030	07	—	47.881	15	2,600.490	61
Bochnia	4 1/2	493.348	96	66	11.763	87	56	9.133	01	—	2.630	86	496.479	82
Bohorodczany	4 1/2	493.848	96	66	11.763	87	56	9.133	01	+	2.630	86	496.479	82
Brzesko	4 9/16	687.857	81	116	191.645	69	60	164.633	11	+	27.000	53	714.867	39
Brzeżany	4 9/16	1,311.944	13	56	64.215	65	84	53.686	46	+	10.520	19	1,322.473	32
Buczacz	3 9/16	1,989.928	76	85	54.940	96	105	80.393	21	—	25.452	25	—	—
Dąbrowa	4 1/2	509.704	21	71	47.403	13	49	37.177	28	+	10.230	85	519.935	06
Dobromil	4 1/2	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	—	—	—
Dolina	4	1.196.001	71	178	73.970	29	149	57.872	37	—	16.097	92	1,212.099	63
Drohobycz	4	2,541.287	77	150	79.407	65	124	59.447	61	—	119.960	04	2,681.247	81
Gorlice*)	4 1/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horodenka	4 9/16	640.791	57	44	15.116	81	33	15.075	09	—	41	72	640.833	29
Jarosław	4 9/16	2.286.976	01	237	81.863	34	218	71.720	59	+	10.142	75	2,275.938	26
Kałusz	4 9/16	193.301	54	69	26.739	67	51	18.100	41	—	8.639	26	201.940	80
Kałusz	4 1/2	703.510	36	—	—	—	43	10.757	61	—	10.757	61	692.752	75
Kołomyja	4	4.874.849	17	526	219.525	64	549	165.336	10	—	53.639	54	4,928.538	71
Kraków	3 3/4	38.945.044	84	2292	1,327.383	47	2519	1,288.499	36	+	38.384	11	28,993.928	95
Kraków	4	23.976.912	21	1534	952.948	32	1536	845.155	44	—	64.792	88	24,041.705	09
Krosno	4 1/2	1,700.761	28	192	73.431	64	88	55.674	67	—	17.756	97	1,718.518	25
Lwów	3 6/16	81,640.573	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mielec	4 1/2	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	—	—	—
Myślenice	4	1,557.166	54	—	65.065	95	—	52.151	12	—	13.914	83	1,571.081	37
Nowy Sącz	4	4,213.917	72	267	91.930	77	346	151.155	63	—	59.224	85	4,154.692	87
Nowy Targ*	4 1/2	1,708.285	40	65	26.723	02	42	47.464	15	—	20.736	43	1,687.548	97
Podgórze	4	3,175.115	99	715	154.234	35	663	94.180	83	—	60.053	48	3,234.169	47
Przemysł	4	7,911.996	50	413	267.199	98	572	239.838	03	+	22.633	08	7,789.258	42
Rzeszów	4	4,152.026	79	239	96.520	01	202	152.561	32	—	56.041	31	4,095.985	48
Sambor	4	5,819.465	87	305	147.180	37	457	237.103	53	—	89.923	16	5,729.542	71
Sambor*	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sanok	4 1/2	1,719.585	65	223	196.657	23	152	144.342	46	+	50.314	77	1,769.900	42
Sniatyn	5 9/16	106.468	10	19	8.031	24	27	6.960	46	+	1.120	78	107.588	88
Sniatyn	5 9/16	1,350.766	48	72	33.824	68	77	43.434	07	+	10.659	39	1,340.107	09
Sokal	4 1/4	1,187.451	05	123	46.421	59	103	29.081	51	—	17.340	08	1,204.791	13
Stryj	4	2,700.874	28	179	97.061	79	262	93.518	89	—	1.457	10	2,699.417	18
Tarnobrzeg	4 1/2, 5	1,231.874	27	53	21.818	73	43	11.963	94	+	9.854	84	1,241.729	11
Tarnopol	4 1/2	6,669.841	48	832	274.782	09	923	332.627	45	+	57.845	37	6,611.996	11
Trembowla	4 1/2	1,116.069	77	92	43.598	79	90	43.259	92	+	4.661	13	1,111.408	64
Wadowice	4	4,933.067	61	303	151.878	70	310	204.054	02	—	52.176	32	4,880.892	29
Wieliczka	4 1/2, 4 1/4	3,616.578	49	153	66.233	70	177	61.975	88	+	4.252	82	3,620.831	31
Zaleszczyki	4, 4 1/2, 5	661.460	15	60	92.389	91	57	23.154	34	—	69.235	57	730.695	72

*) Do chwili zamknięcia numeru wykazu nie otrzymaliśmy.

Amerykańskie puszki oszczędności

patent. C. O. Burns et Comp N. York.

Główny zastępca

Hugo Heller

I. Wiedeń, Stadiongasse 6.

albo

ZYGMUNT ROTTER, Kraków, ul. Rakowicka 6.

Nakładem Związku gal. kas oszczędności

wyszła

INSTRUKCYJA MANIPULACYJNA

dla

KAS OSZCZĘDNOŚCI

Cena za egzemplarz 18 koron.

Do nabycia w Biurze Związku.

DOM BANKOWY

Kantor wymiany

SOKAL & LILIJEN

kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i waluty zagraniczne po możliwie najskrupulatniejszych kursach, skutecznie pod takimi samymi warunkami wszelkie zlecenia giełdowe zarówno na giełdzie wiedeńskiej jak i na giełdach zagranicznych, wypłaca wszelkie kupony możliwie bez potrącenia jakiegokolwiek prowizji inkasowej.

Filia c. k. uprz. austriackiego

Zakładu kredytowego

dla handlu i przemysłu

WE LWOWIE

wydaje codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) w godzinach od 9 do 12 przedpoł. i od 3 do 4 popoł.

Książeczki wkładowe

z $3\frac{6}{10}$ procentowaniem

Na żądanie wypłaca kwoty do 5000 k. jednego dnia i na jedną książeczkę bez wypowiedzenia.

Kupuje i sprzedaje

wszelkie papiery wartościowe i monety po kursie dziennym bez doliczenia prowizji, wydaje przekazy i akredytywy na zagraniczne miejsca, przyjmuje zlecenia giełdowe, bierze w przechowanie papiery wartościowe i udziela na nie zaliczek.

Bank austriacko-węgierski.

Przy losowaniu odbytem dnia 5. czerwca 1907 r. wylosowano:

4%owych na guldeny opiewających listów zastawnych, umarzalnych w 50 latach, K 1,362.400

4%owych na korony opiewających listów zastawnych, umarzalnych w 50 latach, K 383.800,

Wylosowane dnia 5. czerwca 1907. r. listy zastawne wypłacane będą począwszy od 1. października 1907 r. w kasie hipoteczno-kredytowej banku austriacko-węgierskiego we Wiedniu i we wszystkich zakładach banku.

Spis numerów listów zastawnych, wyciągniętych dnia 4. czerwca b. r. jakoż niepodniesionych jeszcze z poprzednich ciągnięć 4%owych listów zastawnych, wydają na żądanie wymieniona kasa i wszystkie zakłady banku bezpłatnie.

Odsetkowanie wylosowanych listów zastawnych ustaje z terminem kuponu, który po odnośnym losowaniu bezpośrednio następuje. przeto względem listów zastawnych wylosowanych dnia 5. czerwca b. r. z dniem 1. października 1907. r.

Wiedeń, dnia 5. czerwca 1907.

BANK AUSTRIACKO - WĘGIERSKI.

Biliński

gubernator.

Wolfrum

generalny rada.

Pranger

generalny sekretarz.

Wiedeński Bank Związkowy

FILIA WE LWOWIE.

Lwów

Kapitał akcyjny:

K. 80,000,000.

Fundusze rezerwowe:

K. 23,027,428-13.

we własnym gmachu przy
ul. Jagiellońskiej 3.

Telefon nr. 57. Dyrekcja

Telefon nr. 358. Kantor wymiany.

Zakład centralny

Wiedeń

FILIE: Augsburg, Z. Berno, Budapeszt, Czerulowce, Grac, Proseclaw, W Neustadt i St. Pölten
12 kantorów wymiany i kas depozytowych we Wiedniu.

Załatwia wszelkie interesa bankowe oraz transakcje w zakresie kantorów wymiany wchodzące a mianowicie:

Przyjmuje wkładki w rachunku czekowym i w rachunku bieżącym. Przyjmuje wkładki na $3\frac{6}{10}$ książeczki wkładowe. (Procentowanie rozpoczyna się z dniem następnym po złożeniu wkładki a kończy się z dniem poprzedzającym podjęcie wkładki. Podatek rentowy opłaca bank z własnych funduszy. Eskontuje weksle, otwiera kredyty i udziela zaliczki w podkład papierów wartościowych. Przeprowadza wszelkie obroty giełdowe na targach krajowych i zagranicznych. Kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, waluty i przekazy na zagraniczne miejsca.

Wydaje listy kredytowe na wszystkie kraje. Wymienia kupony i wylosowane papiery wartościowe. Inkasuje weksle we wszystkich miejscach krajowych i zagranicznych. Przechowuje papiery wartościowe i zarządza nimi. Ubezpiecza papiery wartościowe przed stratami z wylosowania. Rewiduje bezpłatnie numera losów i innych papierów wartościowych, podlegających losowaniu. Najkorzystniejsze. Pilne czuwanie nad interesami klientów. Ułatwienia wszelkiego rodzaju, umożliwiające doświadczeniem i rozgałęzionymi stunkami w całym świecie kupieckim.